

SCIENCE IN; Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy

Praha, 11. 12. 2018

Tisková zpráva

Mezinárodní srovnání zamořenosti vesnic kouřem z domácího vytápění má první výsledky. Data jsou alarmující!

Ve dnech 12. – 14. prosince 2018 se v Praze sejdou evropští odborníci na sledování kvality ovzduší, aby zhodnotili výsledky srovnávacího měření znečištění vzduchu malých sídel během topné sezony.

Výzkum probíhá v rámci projektu CONSPIRO – Breathing Together for Cleaner Air (dýchat společně za lepší ovzduší), koordinovaného společností SCIENCE IN a Přírodovědeckou fakultou Univerzity Karlovy. Tým vědců měří ve čtyřech zemích – v Česku, Německu, Bulharsku a Srbsku, a zároveň jsou upravovány postupy, jak data zpracovávat a jak je představovat veřejnosti.

Dosavadní výsledky jsou překvapivé, ukazují leckdy až padesátinásobné překračování limitů smogové situace, přičemž dovnitř budov proniká i skrze zavřená okna cca 60% venkovního znečištění. Toxickým vzduchem trpí i vyhlášené lokality typů horských středisek či lázní.

Znečištění ovzduší kouřem z lokálních topenišť je v dnešní Evropě pravděpodobně hlavní formou vystavení lidské populace škodlivinám. **Čeští vědci proto iniciovali mezinárodní studii** zaměřenou právě na podchycení míry znečištění vzduchu malých sídel ve čtyřech různých zemích – Česku, Německu, Bulharsku a Srbsku.

„My máme zkušenost s realizací podobných měření u nás. Není to úplně jednoduchá záležitost, používají se mobilní měřicí aparatury, musíme brát v patrnost rozdílný charakter obcí i např. aktuální meteorologické poměry. Postupně jsme však vyvinuli metodiku, jak znečištění proměřit, ve spolupráci s našimi zahraničními partnery jsme ji dopilovali a nyní ji

*aplikujeme i v jejich vybraných lokalitách“ říká **Jan Hovorka**, vedoucí Laboratoře pro studium kvality ovzduší Ústavu pro životní prostředí PřF UK.*

Dosavadní výsledky ukazují, jak je situace v zimních měsících vážná, ale i to, jak rozdílný je přístup k zachování zdravého prostředí mezi jednotlivými zeměmi.

*„Zatímco němečtí kolegové měří v podstatě čistý vzduch, o pár kilometrů dále, na české straně hranice, panuje ve srovnatelné obci večer regulérní smogová situace. Pozoruhodnou zkušenost jsme zažili v Bulharsku, kde lázeňská obec, mimochodem s venkovními bazény teplé minerálky, byla zahalena **smogem překračujícím povolené limity padesátinásobně (!)**“ pokračuje **Jan Hovorka**.*

Sledování míry znečištění je však jen jednou z částí záměru CONSPIRO.

*„Získaná data si nechceme schovávat do vědeckého šuplíku, chceme je především ukázat lidem a **podnítit tak celospolečenskou diskusi o tom, jak situaci zlepšit. Připravujeme programy do škol, veřejné diskuse (nazýváme je „dýchánky“), informace o zjištěném znečištění budou sdílány prostřednictvím mobilní aplikace a lidé budou moci měřit i sami pomocí přístrojů s levnějšími senzory.***

*Jako zásadní vidíme **asistenci obcím** či neziskovým organizacím, které chtějí situaci řešit a třeba úplně neví jak na to“ říká **Petr Mareš** ze společnosti SCIENCE IN.*

Všechny tyto aspekty bude řešit **třídenní jednání odborníků zapojených do projektu CONSPIRO v Praze 12. – 14. prosince 2018**. Poslední den setkání je věnován **terénní exkurzi do obce Karlštejn**, kde je již týden umístěno několik monitorů sledujících kvalitu ovzduší, a v případě dobrého počasí proběhne také **ukázkové měření vertikálního profilu znečištění**.

Iniciativa vychází z dlouhodobé činnosti expertního sdružení **Task Force on Air Quality EU Danube Strategic Region**, koordinovaného Joint Research Centrem Evropské komise. Z dalších institucí v Česku se jí účastní například FEL ČVUT v Praze, Ústav chemických procesů AV ČR, platforma Vědomí právníci a Výzkumné energetické centrum Technické univerzity v Ostravě.

Projekt je kofinancován z programu *Danube Strategic Project Fund*.

Kontakty:

RNDr. Petr Mareš, Ph.D.
SCIENCE IN, Úvoz 161/22, 118 00 Praha 1
+420 737 731 757
petr.mares@sciencein.cz

RNDr. Jan Hovorka, Ph.D.
Laboratoř pro studium kvality ovzduší
ÚŽP PřF UK, Benátská 2, 128 01 Praha 2
+420 604 754 752
jan.hovorka@natur.cuni.cz